

Stichting
Landelijke Inspectiedienst
Dierenbescherming

JAARVERSLAG 2016

Colofon

Auteurs Sharon van den Eertwegh
Robert Top

Datum 2 maart 2017

Versie D1.0

Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming
Regulusweg 11
Postbus 84051
2508 AB Den Haag
T 088 81 13 000
www.dierenbescherming.nl

© Copyright Dierenbescherming 2017

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) met daarin de resultaten van 2016.

Het verslag, in een nieuwe vormgeving, heeft als belangrijkste doelstelling om de resultaten van de LID inhoudelijk, organisatorisch en financieel helder weer te geven.

Voor het Ministerie van Economische Zaken (EZ) geldt dit jaarverslag, naast het jaarplan en tussentijdse rapportage, als verantwoording voor de financiële bijdrage die beschikbaar wordt gesteld aan de LID.

Het jaar stond deels in het teken van de uitkomsten van het rapport van bureau Beke "Hoe lopen de hazen". Daar waar het onderzoek binnen de handhavingsketen Dierenwelzijn ambitieus startte in januari 2016, heeft het pas eind september tot de publicatie van een rapport geleid. De uitkomsten uit dit onderzoek zijn in opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het Ministerie van Economische Zaken aansluitend uitdrukkelijk meegenomen in het, ondertussen reeds ingezette, traject waarbij toekomstscenario's worden ontwikkeld voor de aanpak van dierenmishandeling en dierenverwaarlozing van gezelschapsdieren. Dit zal mogelijk in 2017 leiden tot aangescherpte afspraken over de taakverdeling in het handhavingsveld.

In het Beke-rapport wordt de goede samenwerking binnen de keten aangehaald, maar ook wordt gewezen op de rigiditeit in de huidige verdeling van de meldingen. Het rapport is volledig gebaseerd op de situatie in het veld van 2015. Nu, ruim een jaar later, constateert de LID dat in de samenwerking met de politie, een cruciaal onderdeel van de handhavingsketen, door de uitwerking van hun reorganisatie veel is veranderd.

De LID kijkt terug op een stabiel en succesvol jaar. Met een verzuim ruim onder het landelijk gemiddelde heeft de LID in 2016 extra inzet geleverd op grote strafrechtonderzoeken zoals hondengevechten en hondenhandelaren. De samenwerking met de ketenpartner NVWA is aantoonbaar verbeterd. Met een merkbare juridisering van het takenpakket in het werkveld heeft de LID een verbeteringslag doorgevoerd op inzet van bestuursrecht en aanwenden van kennis en kunde op andere deelgebieden.

Opvallend is dat het aantal agressie incidenten in 2016 meer dan gehalveerd is. Steeds vaker gaan inspecteurs weer zonder politie op pad. De LID blijft met belangstelling volgen of deze daling incidenteel is of mogelijk gekoppeld kan worden aan andere factoren.

Miranda Maas-Hermans

Inhoudsopgave

1.	Dierenwelzijn centraal	5
1.1	Onze werkzaamheden	5
2.	Samenwerking	6
2.1	De interne partners	6
2.2	De externe partners	6
3.	Resultaten	8
3.1	Resultaten totale inzet	8
3.2	Resultaten tweedelijns handhavingsfunctie	11
3.3	Resultaten toezicht door middel van routinecontroles	11
3.4	Resultaten ondersteuning en samenwerking	12
3.5	Resultaten overige inspecties	13
3.5.1	Eerstelijns	13
3.5.2	Eigen initiatief en overige inspecties	13
3.6	Resultaten dieren	14
4.	Inspectiewerk onder de aandacht	16
5.	De organisatie	21
5.1	Personeel	21
5.1.1	Management en staf	21
5.1.2	Binneninspectie	21
5.1.3	Districtsinspecteurs	21
5.2	Overige personeelszaken	22
5.2.1	Competentieontwikkeling en borging	22
5.2.2	Verzuim	22
5.2.3	Intimidatie en agressie	22
5.2.4	Klachten	22
6.	Financiën	23
6.1	Financiering	23
6.2	Begroting	23
6.3	Verschillen begroting versus realisatie	23
6.4	Balans	24
7.	Vooruitblik op 2017	25
	Bijlage I – Werkzaamheden	26

1. DIERENWELZIJN CENTRAAL

De Stichting Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) werkt aan het waarborgen en waar nodig verbeteren van het welzijn van dieren. In haar dagelijkse inspectiewerk maakt de LID voor het bevorderen van de naleving van wetgeving gericht op dierenwelzijn gebruik van de door de overheid aan de LID toegekende opsporings- en toezichthoudende bevoegdheden.

De LID is een stichting die als juridisch zelfstandig onderdeel onder de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren (DB) valt. De LID deelt haar grondwaarden met die van de DB en gaat in haar werk uit van de intrinsieke waarde van het dier. Daarbij staan de gezondheid en het welzijn van het individuele dier in het werk van de LID centraal.

1.1 Onze werkzaamheden

De taken van de LID zijn verankerd in het Convenant Samenwerking Dierenhandhaving (24 oktober 2011). Het convenant beschrijft de veranderingen in het handhavingslandschap dierenwelzijn met de toenmalige komst van de (dieren)politie en de verantwoordelijkheden tussen de verschillende organisaties op dat terrein. Het convenant kent een integrale aanpak en bevat niet alleen generieke (keten)afspraken maar ook specifieke taakafspraken per convenantpartij. Daarnaast is er door het Openbaar Ministerie (OM) een afwegingskader opgesteld.

Conform de convenantafspraken is de LID verantwoordelijk voor de handhaving op het gebied van gezelschapsdieren. Daarnaast is er een verdeling gemaakt met de NWWA met betrekking tot de hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren, waarbij de LID in beginsel verantwoordelijk is voor kleine aantallen gehouden paarden/pony's, ezels, kippen en overig pluimvee.

De LID richt haar werkzaamheden in het veld op de volgende kerntaken:

1. Tweedelijns handhavingfunctie
2. Toezicht door middel van routinecontroles
3. Ondersteuning en samenwerking
4. Eigen initiatief en overige inspecties

Een beschrijving van de taken is te vinden in bijlage bij dit jaarverslag

2. SAMENWERKING

De LID werkt binnen het handhavingveld dierenwelzijn in een keten. Samenwerking is een essentieel onderdeel voor de verbetering van de werkprocessen en de onderlinge versterking van elkaars specialiteiten. Ondanks de - in verhouding tot de overige ketenpartners geringe omvang van de organisatie - heeft de LID in alle gremia frequent deelgenomen aan overlegstructuren en geparticipeerd in handhavingprojecten. Hierbij heeft de LID knelpunten en eventuele risico's integraal aangepakt, actief bijgedragen aan oplossingen en samenwerking gestimuleerd.

2.1 De interne partners

Dierenbescherming

De LID werkt als onderdeel van de DB samen met het service centrum in Den Haag en de regio's van de DB. Onder andere de woordvoering over LID-zaken, de klachten coördinatie en de communicatie zijn in 2016 conform de vigerende richtlijnen ter hand genomen door de DB. De LID informeert de DB over algemene trends en ontwikkelingen in haar werk.

2.2 De externe partners

Ministerie van Economische Zaken

Het Ministerie van Economische Zaken (EZ) is verantwoordelijk voor een gedeeltelijke financiering van de LID. Met EZ hebben diverse overleggen plaatsgevonden in 2016. Deze overleggen hadden onder andere betrekking op het werk van de LID, ontwikkelingen in de keten dierenwelzijn, ontwikkeling van wetgeving en beantwoording van Kamervragen. Diverse malen zijn er overzichten opgesteld inzake werkzaamheden die de LID op het gebied van dierenwelzijn heeft uitgevoerd. Dit is bijvoorbeeld gebeurd in het kader van het evaluatieonderzoek naar de handhaving op dierenwelzijn.

Ministerie van Veiligheid & Justitie

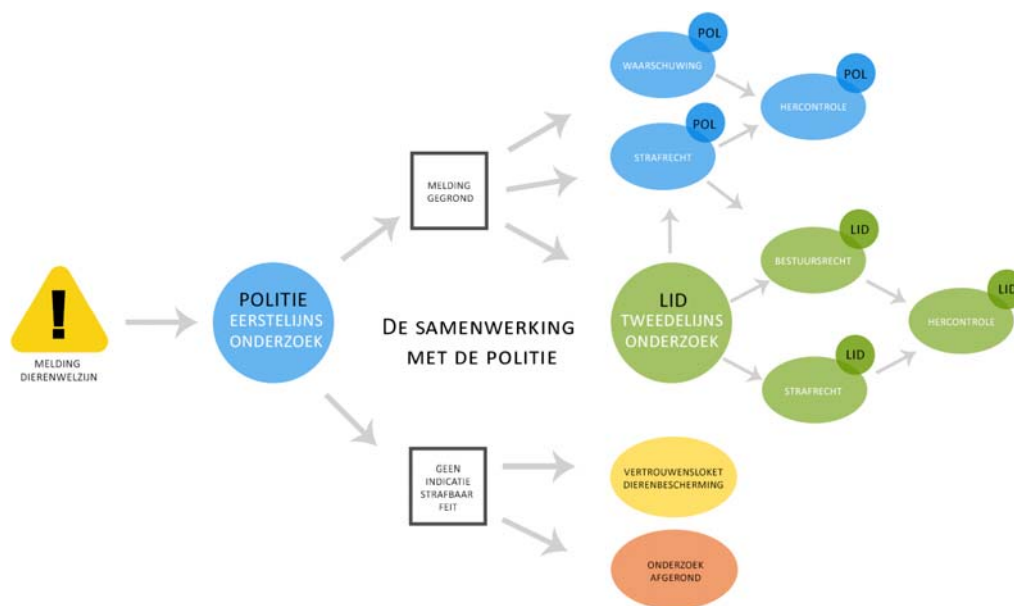
Met het Ministerie van Veiligheid & Justitie (V&J) hebben in 2016 diverse overleggen plaatsgevonden in het kader van de samenwerking met de (dieren)politie. De LID heeft daarnaast een actieve bijdrage geleverd in de overleggen aangaande de herijking van de keten.

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

De samenwerking met de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) is gebaseerd op de taakverdeling beschreven in het convenant. Jaarlijks vindt er structureel op centraal niveau alsmede incidenteel op regionaal niveau overleg plaats. Deze overleggen hadden onder andere betrekking op het versterken van de samenwerking en het opstellen van nadere werkafspraken. Daarnaast zijn er in 2016 gezamenlijk handhavingprojecten gedraaid. Ter bevordering van kennis en een eenduidig handhavingbeleid heeft de LID, samen met de NVWA, een scholingsdag georganiseerd waaraan ook de ketenpartners politie, RVO en OM deel hebben genomen.

Politie

Het functioneren van de handhavingketen - met name bij de politie - is de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. De LID heeft in 2016 met een grote mate van flexibiliteit haar werkzaamheden uitgevoerd, aangezien de samenwerkingsafspraken zoals vastgelegd in het convenant niet meer aansluiten op de huidige inrichting en positionering van het domein dierenwelzijn binnen de politie. De aanvoer van zaken naar de LID stagneerde in veel eenheden. In 2016 heeft de LID veelvuldig ondersteuning geboden en de samenwerking met de politie actief opgezocht. Op tactisch en strategisch niveau hebben er verschillende gesprekken plaatsgevonden. Verder is er vanuit de LID een bijdrage geweest aan het lesprogramma voor de opleiding van de (dieren)politie.

Landelijke Eenheid van de politie

Het meldpunt 144 is ondergebracht onder de Landelijke Eenheid (LE). Het contact met de LE heeft zich in 2016 dan ook voornamelijk gericht op meldingsgerichte communicatie met dit meldpunt.

Openbaar Ministerie

Met het Openbaar Ministerie (OM) hebben diverse overleggen plaatsgevonden op uitvoerings- en beleidsniveau.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) is het bestuursorgaan van EZ en is sinds 2008 verantwoordelijk voor de uitvoering van bestuursrecht op het gebied van dierenwelzijn. Daarnaast is RVO.nl ook verantwoordelijk voor de (coördinatie van)

opvang van in beslag/in bewaring genomen dieren en de bezwaar- en beroepsprocedure aangaande LID-zaken waarvoor RVO.nl bestuursrecht heeft toegepast. De LID werkt bij haar handhaving nauw samen met RVO.nl. In 2016 hebben er gestructureerd overleggen plaatsgevonden over de samenwerking tussen RVO.nl en de LID. Daarnaast heeft de LID samen met RVO.nl een gezamenlijke dag georganiseerd waarbij kennis delen en netwerken centraal stond.

Externe deskundigen

De faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht is verschillende keren benaderd voor het opstellen van deskundigenverklaringen. Voor het onderhouden en ontwikkelen van de kennis en kunde binnen de LID zijn externe deskundigen gevraagd om over specifieke onderwerpen als papegaaien, vissen en reptielen een presentatie te geven aan de LID.

3. RESULTATEN

Het handhaving domein dierenwelzijn kent een grote mate van dynamiek. Gezien de integrale aanpak van de handhaving hebben externe ontwikkelingen bij ketenpartners directe invloed op het werk van de LID. In 2016 ziet de LID haar inzet op haar kerntaken dan ook verschuiven.

3.1 Resultaten totale inzet

Doelstelling

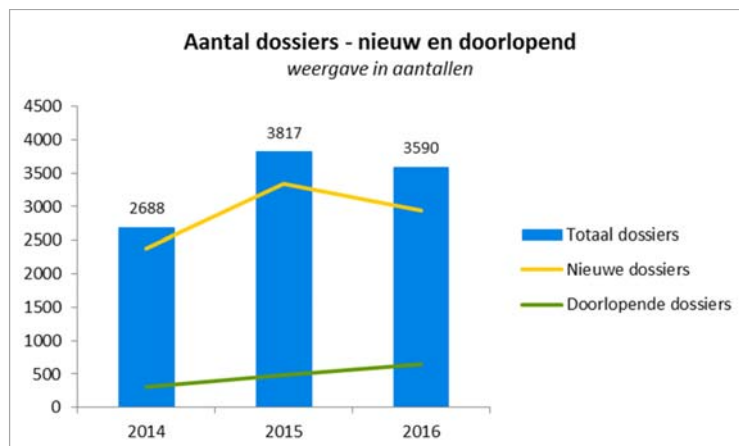
Eind 2015 is door de LID de verwachting uitgesproken dat het totale werkaanbod in 2016 een licht stijgende lijn zal vertonen in vergelijking met 2015. Daarnaast is er in 2016 aangestuurd op een verminderde inzet van bestuursrecht op afstand.

Dit hebben wij bereikt

Het totale werkaanbod, zowel op dossierniveau als op inspectieniveau, is in 2016 afgenomen in vergelijking met het voorgaande jaar. De LID heeft daarentegen vaker een inspectie ter plaatse uitgevoerd en minder rapporten op afstand ingestuurd aan RVO.nl.

Dossiers

De LID heeft minder nieuwe dossiers in behandeling genomen dan het voorgaande jaar (2015: 3.339 nieuwe dossiers). Het aantal zaken dat door de politie aan de LID werd overgedragen in de tweedelij, bleef achter ondanks signalering en geboden ondersteuning. Daarnaast betroffen enkele dossiers grote integrale handavings-projecten met meerdere inspecties.

IN CIJFERS

Totaal zijn er in
3.590

unieke dossiers één
of meerdere
inspecties verricht.

Dit zijn
2.941

nieuwe dossiers

en
649

doorlopende dossiers
uit 2015.

De LID heeft
6%

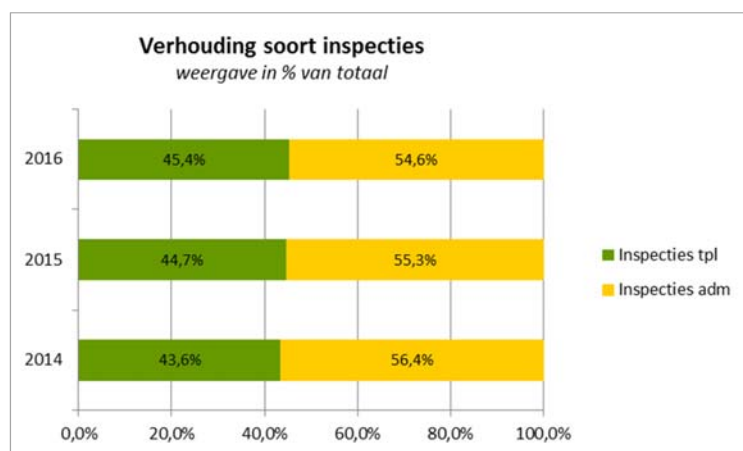
minder dossiers in
behandeling gehad in
vergelijking met
2015.

Inspecties

Een dossier bevat in de meeste gevallen meerdere inspecties, aangezien er bij geconstateerde misstanden ten minste een tweede inspectie, de hercontrole, wordt uitgevoerd.

Uit een inspectie ter plaatse volgen administratieve handelingen, zoals het opstellen van een proces-verbaal (PV) of een toezichtrapport. Deze handelingen worden geregistreerd als administratieve inspecties.

De LID heeft de mogelijkheid om, binnen de met RVO afgestemde kaders, zonder zelf ter plaatse te gaan bij RVO.nl een verzoek te doen voor inzet van een bestuursrechtelijk traject; oftewel toepassing van bestuursrecht op afstand. Dit gebeurt dan op basis van de bevindingen van de politie, die als eerstelijnsorganisatie wel ter plaatse is gegaan. Deze werkwijze kan worden ingezet indien de situatie spoedeisend is, maar in beperkte mate ook indien de LID niet in de gelegenheid was om op korte termijn zelf ter plaatse een inspectie uit te voeren. Deze inspecties worden geregistreerd als administratieve inspectie.

Om de afweging voor inzet van het bestuursrecht en de kwaliteit van de rapporten die daaruit voortvloeien te waarborgen, heeft de LID in 2016 aangestuurd op een verminderde bestuursrechtelijke inzet op afstand. De inspecteurs van de LID zijn in vergelijking met het voorgaande jaar in 2016 vaker ter plaatse gegaan.

Tijdbesteding

In 2016 heeft de LID min of meer dezelfde hoeveelheid tijd aan het uitvoeren van inspecties (52%) kunnen besteden in vergelijking met 2015 (51%). Het totaal aan productieve werkuren (inclusief overleg en reistijd) is verhoogd van 75% in 2015 naar 78% in 2016.

IN CIJFERS

Totaal heeft de LID
10.446
inspecties verricht.

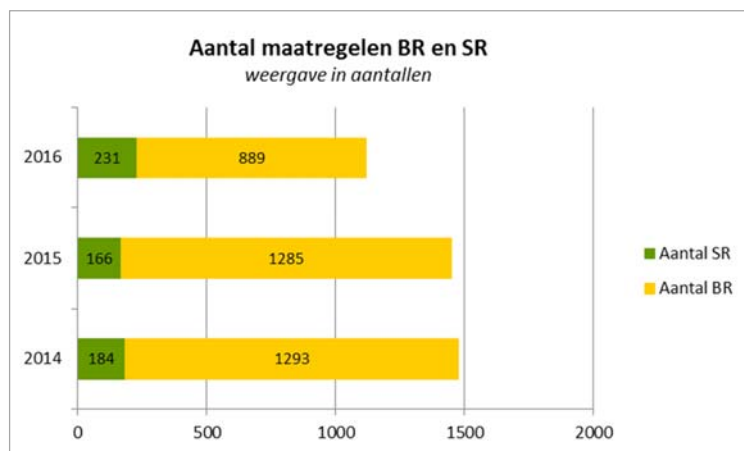
Dit betroffen
4.736
inspecties ter plaatse

en
5.710
administratieve
inspecties.

52%
van hun uren hebben
de inspecteurs
besteed aan het
uitvoeren van
inspecties ter
plaatse.

Maatregelen

Indien de LID een overtreding van de wettelijke regels voor dierenwelzijn constateert, kan de LID een toezichtsrapport of boeterapport opstellen ten behoeve van de inzet van bestuursrechtelijke handhaving door RVO.nl, de zogenoemde bestuursrechtelijke (BR) maatregelen. Naast de bestuursrechtelijke weg kan de LID een overtreding rapporteren aan het OM door middel van een procesverbaal ten behoeve van een strafrechtelijke vervolging, de zogenoemde strafrechtelijke (SR) maatregel.

Het totaal aantal ingezette maatregelen is afgenomen in vergelijking met voorgaande jaren, respectievelijk 1.451 maatregelen in 2015 en 1.477 in 2014. Dit betekent dat een inspectie minder vaak leidde tot het nemen van een bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregel. Verder herstelden meer overtreders de situaties naar aanleiding van een maatregel vergeleken met 2015 (74%) waardoor doorpakken bij de hercontrole niet noodzakelijk was.

Ten aanzien van de inzet van bestuursrecht op afstand, zijn er in 2016 minder rapporten op basis van enkel het proces verbaal van bevindingen opgemaakt door de LID. In 2015 werden er nog 475 rapporten op deze wijze opgemaakt.

IN CIJFERS

Totaal heeft de LID
1.120
maatregelen
genomen.

Dit betroffen
889
bestuursrechtelijke
maatregelen

en
231
strafrechtelijke
maatregelen.

364
rapporten werden op
afstand opgesteld.

Een daling van
23%
in vergelijking met
2015.

Bij hercontrole had
76%
van de overtreders
de situatie hersteld.

3.2 Resultaten tweedelijns handhavingfunctie

Doelstelling

De LID zal 53% van het aantal inspecties ter plaatse besteden aan het oppakken op basis van haar tweedelijns handhavingfunctie.

Dit hebben wij bereikt

Het werkaanbod op de kerntaak tweedelijns handhavingfunctie is inherent aan het aantal zaken dat door de politie wordt overgedragen vanuit de eerstelijns. Door een veranderde inrichting van het domein dierenwelzijn bij de politie, was het voor de LID een uitdaging om een structureel werkaanbod goed te borgen.

De LID ervaart een duidelijke afname in het aantal tweedelijns inspecties dat zij uitvoert op verzoek van de politie. Slechts 42% van haar inzet ter plaatse werd door de LID in 2016 verricht in de tweedelijns, terwijl dit in 2015 nog 54% was en in 2014 zelfs 67%. Verschillende gesprekken hebben hierover plaatsgevonden met de politie, waarbij de LID haar ondersteuning heeft geboden.

3.3 Resultaten toezicht door middel van routinecontroles

Doelstelling

De LID zal in 2016 een proportioneel deel van haar tijd inzetten op toezicht door middel van routinecontroles. Daarbij zoekt de LID naar een juiste balans met haar overige kerntaken. 17% van het aantal inspecties ter plaatse zal de LID besteden aan het doen van routinecontroles.

Indien de houderijvoorschriften voor de positieflijst in 2016 zullen worden ingevoerd, zal de LID in 2016 ook starten met controles ten aanzien van deze nieuwe regelgeving.

Dit hebben wij bereikt

In 2016 heeft de LID routinecontroles uitgevoerd bij inrichtingen die bedrijfsmatig gezelschapsdieren opvangen of verhandelen, onder andere bij asielen, pensions, tuincentra en dieren-speciaalzaken. De routinecontroles hadden in 2016 naast het verstrekken van informatie ook een handhavend karakter (onder andere bij de hercontroles), conform de interne werkafspraken. Bedrijven werden gewezen op de nieuwe wet- en regelgeving en op hun verantwoordelijkheid om daaraan te voldoen. In geval van informatie verstrekking ontvingen zij een bevindingenbrief van de LID.

De bedrijven die in 2016 zijn gecontroleerd betroffen voor 35% dierenspecialzaken, 27% pensions, 14% tuincentra en 3% asielen.

IN CIJFERS

Behaald doel
42%

2.007
inspecties ter plaatse
zijn verricht

341
maatregelen BR
en
51
maatregelen SR zijn
genomen

IN CIJFERS

Behaald doel
14%

Bij
606
bedrijven zijn in
totaal
646
inspecties ter plaatse
verricht.

Er moesten
21
maatregelen BR
en
6
maatregelen SR
genomen worden.

De laatste twee maanden van het jaar zijn er geen controles uitgevoerd bij tuincentra en dierenspecialzaken in verband met een uitbraak van vogelgriep. Ondanks dat hierdoor de doelstelling niet is bereikt, is de LID met een toename van haar inzet op routinecontroles van 9% in 2015 naar 14% in 2016, tevreden.

In 2016 heeft de LID geen inzet geleverd op controles ten aanzien van de positieflijst. De beoogde wijzigingen in de wet- en regelgeving rondom de positieflijst zijn niet ingevoerd en worden uitgesteld tot 1 juli 2017. In 2017 zal de LID deelnemen aan besprekingen om de handhaving in te richten en zal het duidelijker worden welke taken zij onder haar verantwoordelijkheid zal nemen.

3.4 Resultaten ondersteuning en samenwerking

Doelstelling

De naar verwachting toenemende ondersteuningsbehoefte vanuit de politie in 2016 wordt afgebakend door duidelijke afspraken te maken over de rol en de mogelijkheden van de LID. Hierbij investeert de LID met name in de ondersteuning van en samenwerking met de taakaccenthouders dierenwelzijn.

Desondanks is de verwachting dat door veranderingen binnen de politie, er een grotere vraag voor ondersteuning zal komen vanuit de politie en dat de ondersteuningstaak zal toenemen in 2016. 20% van het aantal inspecties ter plaatse zal de LID besteden aan de ondersteuning aan derden, waaronder de politie.

Dit hebben wij bereikt

Bij het ondersteunen van haar ketenpartners zet de LID geen bestuursrechtelijk traject in. Immers, op het moment dat de LID bestuursrecht inzet, voert zij een tweedelijns inspectie uit. In sommige situaties kan het echter wel voorkomen dat de LID een strafrechtelijke maatregel dient te nemen zoals bijvoorbeeld het opstellen van een proces verbaal van bevindingen.

Met de veranderde inrichting van de handhaving dierenwelzijn binnen de politie van een domeingerichte taakstelling naar een generieke taakstelling, ziet de LID het aantal ondersteuningsverzoeken toenemen (27% van de inspecties ter plaatse in 2016 tegenover 23% in 2014 en 2015). In 2015 werd 87% van het aantal inspecties in de ondersteuning nog gelinkt aan de politie, maar in 2016 betreft dit al bijna alle (99%) verleende ondersteuning. Bij het afbakenen van deze verzoeken heeft de LID het bij de casus betrokken dierenwelzijn voorop gesteld. Ondanks de zorgvuldige afweging, heeft de LID vaker ondersteuning verleend dan was beoogd in de doelstelling.

IN CIJFERS

Behaald doel
27%

1.265

inspecties ter plaatse
verricht

99%

van deze
ondersteunende
inspecties werd
geboden aan de
politie.

Er zijn
35

maatregelen SR
genomen

3.5 Resultaten overige inspecties

3.5.1 Eerstelijns

Doelstelling

Het aantal verzoeken vanuit de politie om zaken in de eerstelijns op te pakken zal in 2016 toenemen. 3% van het aantal inspecties ter plaatse zal de LID besteden aan het oppakken van meldingen in de eerstelijns.

Dit hebben wij bereikt

In het convenant zijn slechts werkafspraken vastgelegd voor overname van een controle in de eerstelijns voor de NVWA, vanuit een zogenaamde achtervangfunctie. De LID bemerkte in 2015 een toenemende vraag vanuit de politie voor een eerstelijnsinspectie. Gezien het feit dat er geen formele afspraken zijn vastgelegd ten aanzien van het ondersteunen in de eerstelijns, gaat de LID terughoudend om met deze verzoeken.

In 2016 is door haar ketenpartners vaker een beroep gedaan op de LID voor overname van eerstelijnszaken dan verwacht. Het aantal eerstelijns inspecties is hiermee ten opzichte van 2015 (van 1% van de inzet ter plaatse naar 5% in 2016) beduidend toegenomen.

3.5.2 Eigen initiatief en overige inspecties

Doelstelling

Een inspectie die wordt ingezet op basis van een eigen waarneming, dat de wettelijke regels op het gebied van dierenwelzijn worden overtreden, wordt door de LID weggeschreven als een inspectie op 'eigen initiatief'. Ook inspecties die worden verricht naar aanleiding van een melding vanuit het eigen netwerk vallen onder deze soort inspecties. Daarnaast kan de LID op verzoek van RVO.nl een inspectie inzetten, de zogenaamde handhavingsverzoeken. 7% van het aantal inspecties ter plaatse zal de LID besteden aan inspecties op eigen initiatief en overige controles toezicht.

Dit hebben wij bereikt

In 2016 heeft de LID meer inspecties op eigen initiatief verricht dan verwacht. 13% van het totale aantal inspecties ter plaatse betrof een inspectie die werd ingezet naar aanleiding van een eigen waarneming van een aantasting van dierenwelzijn of van een tip uit het eigen netwerk.

Met name in de laatste categorie heeft de LID in 2016 een toename gezien in het aantal verzoeken vanuit de regio's van de Dierenbescherming.

IN CIJFERS

Behaald doel
5%

223

inspecties ter plaatse
verricht

Er zijn
16

maatregelen BR
en
20

maatregelen SR
genomen

IN CIJFERS

Behaald doel
13%

595

inspecties ter plaatse
verricht

Er zijn
51

maatregelen BR
en
43

maatregelen SR
genomen

3.6 Resultaten dieren

Diersoorten

In de nieuw aangemaakte dossiers van 2016 zijn in totaal 48 verschillende diersoorten geregistreerd. De vijf meest voorkomende diersoorten vormen samen 86% van het totaal aantal aangemaakte dossiers in 2016, en betreft dezelfde top 5 als voorgaande jaren.

Diersoort	%	Diersoort	%
Honden	38,2%	Vogels (wild)	0,6%
Diverse soorten	17,8%	Schildpadden	0,5%
Katten	12,8%	Vissen (gehouden)	0,5%
Paarden	8,8%	Papegaaien	0,5%
Pony's	6,4%	Duiven (gehouden)	0,4%
Vogels (overig)	2,9%	Uilen	0,4%
Konijnen	2,1%	Varkens	0,4%
Kippen	1,3%	Geiten	0,4%
Ezels	1,0%	Runderen	0,4%
Schapen	0,9%	Cavia's	0,4%
Vogels (exotisch)	0,6%	Slangen	0,3%

In de tabel komt de categorie *diverse soorten* duidelijk naar voren als gevolg van de gerichte inzet op routinecontroles, bij onder andere dierenpeciaalzaken en tuincentra waar meerdere diersoorten worden gehouden. De categorie *overig* betreft diersoorten die verhoudingsgewijs zo weinig voorkomen dat ze gebundeld worden weergegeven.

Aantal in bewaring genomen dieren

Diersoort	Aantal	Diersoort	Aantal
Katten	194	Muizen	8
Honden	187	Parkieten en kanaries	3
Vissen	69	Cavia's	2
Papegaaien	65	Geiten	2
Duiven	52	Slangen	2
Kwartels	48	Schildpadden	2
Konijnen	34	Ezels	1
Paarden	24	Kippen	1
Hagedissen	16	Kaaimannen	1
Vogelspinnen	16	Varkens	1
Pony's	13	Overige dieren	28

Het aantal dossiers waarin de LID dieren bestuursrechtelijk in bewaring heeft moeten nemen, is de afgelopen jaren afgenomen. In 2014 betroffen het nog 230 dossiers en 205 dossiers in 2015.

IN CIJFERS

48

verschillende diersoorten kwam de LID tegen tijdens haar inspecties.

De meeste dossiers hadden betrekking op één of meerdere

honden

IN CIJFERS

Er zijn in

103

dossiers in totaal

769

dieren in bewaring genomen.

Waaronder

194

katten

187

honden

69

vissen

Het aantal dieren dat gemiddeld betrokken is bij een inbewaringname geeft een wisselend beeld over de afgelopen jaren. In 2016 was er gemiddeld genomen 7,5 dieren betrokken bij één dossier, terwijl in 2015 dit 4,9 dieren waren en in 2014 weer 8,3 dieren.

Van 2014 tot heden zijn het met name honden en katten die door de LID (tijdelijk) bij hun eigenaar worden weggehaald voor herstel. Opvallend is echter dat in 2016 vissen in de top 3 staan in plaats van duiven, en dat papegaaien ook hoog in de lijst staan. Daarnaast is te zien dat de LID steeds vaker "exotische" diersoorten die als gezelschapsdier worden gehouden, tegenkomt tijdens haar inspecties.

Aantal in beslag genomen dieren

De LID heeft in 2016 substantieel meer dieren strafrechtelijk in beslag genomen in vergelijking met voorgaande jaren. In totaal zijn er in 2016 182 dieren strafrechtelijk in beslag genomen in 11 afzonderlijke dossiers, terwijl dit in 2015 nog 15 dieren in 3 afzonderlijke dossiers betrof.

Opvallend is dat de dieren die in beslag zijn genomen allemaal vogels zijn die voor de liefhebberij worden gehouden. Gezien het feit dat deze vogelsoorten ook geregeld illegaal gevangen worden uit het wild en dat dit primair het taakgebied is van de NVWA, hebben in 2016 meerdere gesprekken met deze instantie plaatsgevonden om de werkafspraken aangaande deze diersoorten nader te verhelderen en, daar waar wenselijk, de samenwerking op te zoeken.

IN CIJFERS

Er zijn in

11

dossiers in totaal

182

dieren in beslag
genomen

4. INSPECTIEWERK ONDER DE AANDACHT

Dierenwelzijn leeft volop bij het publiek. De LID heeft in 2016 wederom veel media-aandacht gekregen voor haar werk. Door middel van spotjes op radio en TV en live-verslagen op twitter, de website van de DB, facebook en interviews (voor radio, TV en nieuwsbladen) probeerden de DB en de LID het publiek te betrekken bij het inspectiewerk en de problematiek rondom dierenwelzijn in Nederland. Daarnaast stond het handhavingswerk voor het derde achtereenvolgende jaar centraal in de campagne van de DB.

De woordvoering over LID-zaken is in 2016 conform de vigerende richtlijnen ter hand genomen door een woordvoerder/persvoorlichter van de DB.

'Particuliere' vogelhandelaar houdt zich niet aan wet

18 februari 2016

Naast het, in samenwerking met de dierenpolitie, opvolgen van meldingen van dierenleed en - mishandeling, voert de Landelijk Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) in opdracht van het ministerie van Economische Zaken ook controles uit bij onder meer dierenwinkels. Tijdens zo'n controle kwam inspecteur Eduard Opperman op het spoor van een 'particuliere' vogelhandelaar in de omgeving van Tilburg. Wat die zich niet leek te realiseren is dat het 'handelen om zijn hobby te bekostigen' geen excuus is om je niet aan de wet te houden.

Op het adres aangekomen bleek dat de handelaar een groot aantal vogels in een schuur hield. De man verklaarde de dieren te hebben voor de handel, dit om zijn "eigen vogelhobby te kunnen betalen". De omstandigheden waarin de dieren leefden waren slecht. Ze zaten met teveel in vervuilde kooien, ook was er geen ventilatie aanwezig in de schuur.

Daarnaast voldeed de man niet aan de eisen die zijn vastgelegd in het besluit houders van dieren met betrekking tot het bedrijfsmatig houden van dieren. Zo hield hij geen administratie bij en gaf geen informatie over de verzorging van de vogels aan potentiële kopers mee. Ook 'particuliere' handelaren die dieren op meer dan incidentele basis verkopen moeten aan deze wettelijke regels voldoen.

De handelaar is per brief op de hoogte gebracht van de eisen waar hij aan moet voldoen en welke aanpassingen hij in dit kader moet doen.

Daarnaast bleken ook zijn eigen vogels er niet helemaal goed bij te zitten, ook hierover is hem een brief gestuurd. De LID-inspecteur zal nieuwe controles uitvoeren, als dan blijkt dat het nog steeds niet op orde is kan er strafrechtelijk worden opgetreden.

Helaas is het met het welzijn van gehouden vogels in ons land slecht gesteld. Het gevolg hiervan is een hoog risico op vroegtijdig overlijden door slechte of ondeskundige verzorging.

21 zieke katten in bewaring genomen

21 juni 2016

Uit een zwaar vervuild woonhuis in de gemeente Nieuwegein hebben de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) en de dierenpolitie, eenheid Midden-Nederland, 21 zieke katten weg moeten halen. De dieren, 17 volwassen katten en 4 kittens, hadden ontstoken slijmvliezen, last met de ademhaling en niesten veel. Alle dieren hadden direct medische zorg nodig, iets wat de eigenaar niet kon bieden. De kittens zijn met spoed naar een dierenarts gebracht en de volwassen katten krijgen de nodige zorg op het adres waar ze worden opgevangen.

De actie werd op woensdag 15 juni uitgevoerd na meldingen bij de dierenpolitie. Hoewel de dieren wel voldoende eten en drinken kregen, waren ze door hun ziekte in een slechte conditie. Om hun

situatie goed te beoordelen werd er een dierenarts bijgehaald, deze stelde vast dat de dieren te ziek waren en het huis te vies was om ze daar te laten herstellen. Hierna is contact opgenomen met de overheid (RVO.nl) en die gaf toestemming om alle katten in bewaring te nemen.

Veel mensen onderschatten helaas de kosten die bij het hebben van huisdieren om de hoek komen kijken. Het dier zelf mag dan misschien in aanschaf niet veel kosten, of soms zelfs gratis zijn, de kosten van eten, drinken en vooral medische zorg worden snel over het hoofd gezien. Hierdoor kunnen situaties ontstaan zoals hierboven beschreven.

25 pitbulls in bewaring genomen in onderzoek naar hondengevechten

6 oktober 2016

De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) heeft in samenwerking met de politie in een onderzoek van het Functioneel Parket 25 pitbulls, waaronder 11 pups, in bewaring genomen. Drie honden waren gewond. De politie heeft twee mannen en een vrouw aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij hondengevechten.

Naar aanleiding van binnengekomen informatie postte de politie woensdagavond bij een woning in Amersfoort. Het vermoeden was dat daar illegale hondengevechten werden gehouden.

Een man kwam in de middag naar de woning en verliet deze weer rond 16.15 uur. Agenten volgden hem toen hij in een auto naar Zeist reed. Daar stapte de man uit en droeg een gewonde hond een woning binnen. Agenten vroegen de man naar de hond en mochten hem zien. De man verklaarde dat de hond eerder in het bos gebeten

was. De hond was er slecht aan toe en had meerdere verwondingen. De man, een 32-jarige Zeistenaar, werd direct aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij een hondengevecht. De hond is direct naar een dierenarts gebracht om behandeld te worden aan meerdere bijtewonden.

In de woning in Amersfoort werd vervolgens rond 17.30 uur een 30-jarige vrouw uit Amersfoort aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij hondengevechten. Het vermoeden is dat in haar woning de hondengevechten werden georganiseerd. De derde verdachte, een 29-jarige man uit Soest, die ook 's middags in de woning in Amersfoort was geweest, werd rond 20.40 uur aangehouden in zijn woning. Beide worden verdacht van het organiseren van hondengevechten.

Sam zat uitgehongerd in een donkere keukenkast

7 november 2016

Zou hij nog leven als onze inspecteur hem niet had weggehaald? Waarschijnlijk niet. Maar Sam had geluk. Want een van de weinige keren dat hij naar buiten mocht, kwam de buurvrouw toevallig langs. Ze zag een graatmagere hond aan een ketting, te zwak om op zijn poten te staan. Ze sloeg alarm.

Toen de melding binnenkwam is er direct een inspecteur op afgegaan. En ondanks het vele dierenleed waarmee zij elke dag wordt geconfronteerd, was ze geschokt door wat ze zag.

De inspecteur vertelt: 'We vonden Sam in een bench in een donkere keukenkast. We zagen een hond die leek op een Amerikaanse Stafford, maar dan een verbijsterend dunne versie. Veel tralies waren verbogen; het arme dier had blijkbaar vaak geprobeerd te ontsnappen. Toen we zijn kooi openden, kroop hij er met moeite uit. Ik zat op mijn hurken en hij kwam wankelend op me af. En wat er toen gebeurde ... Hij stak zijn kop onder mijn arm en zo bleef hij staan. Heel stil. Het was een kreet om hulp.'

In overleg met RVO.nl werd Sam naar de dierenarts gebracht. Ook zij was geschokt door zijn toestand. Hij was ernstig ondervoed; al zijn botten staken uit en zijn spieren waren bijna weggeteerd. Sam woog nog maar 10 kilo, een derde van zijn normale gewicht. Hij had doorligplekken en zijn conditie was zeer zorgelijk. Vanuit de dierenarts werd Sam naar een opvangadres gebracht waar hij intensieve medische zorg kreeg. Het was duidelijk dat hij niet terug kon naar zijn oude eigenaar. Nadat hij op het opvangadres voldoende was hersteld, mocht hij in een van onze asielen verder bijkomen.

Sam leefde in een hel, opgesloten in een keukenkast die geurde naar eten terwijl hij zelf honger leed. Maar zijn ellende is voorbij. Hij is verbazend goed opgeknapt en we hebben een fijn baasje voor hem gevonden. Helaas is er nog altijd veel nood. Er zijn jaarlijks tienduizenden dieren zoals Sam die we redden, beschermen en opvangen. Elke dag voeren onze inspecteurs controles uit, rukken onze ambulances uit en vangen onze asielen dieren op.

Verdachte van illegale puppyhandel aangehouden

12 december 2016

De politie heeft maandagmorgen in een loods in Holwerd in samenwerking met de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) een 20-jarige inwoner uit Drachten aangehouden. In de loods waarvan hij een gedeelte had gehuurd, bood de man via Marktplaats hondenspups te koop aan. Na de aanschaf van de pups kwamen kopers onder andere tot de ontdekking dat de bij de pups horende eigendomsdocumenten vals waren. De verdachte is na zijn aanhouding in verzekering gesteld.

Tevens bleek uit onderzoek dat een groot deel van deze pups uit Oost-Europa komen en onder slechte omstandigheden worden gefokt. Zo

worden ze vaak niet ingeënt en sterven korte tijd later aan Parvo. Meerdere door de 20-jarige verdachte verkochte pups stierven kort na de verkoop. De politie heeft 10 aangiften van foute puppyhandel opgenomen waarvan deze man verdacht wordt. Ook kwamen er meerdere meldingen via het landelijke nummer 144 over de verdachte verkoop van de man.

In totaal werden er negen pups en zestien volwassen honden aangetroffen en in beslag genomen. De dieren zijn overgebracht naar een opvangadres. Verder werden er dode pups aangetroffen in de vriezer op locatie.

Verwaarloosd hondje sterft

12 december 2016

Op donderdag 8 december heeft inspecteur Wilfred van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) een veertienjarig hondje onder dwang van sancties naar een dierenarts gebracht. Het dier bleek zo zwaar verwaarloosd, dat er geen andere keuze was dan het in te laten slapen. Tegen de eigenaren wordt proces-verbaal opgemaakt.

Onze inspecteur ging bij het adres in Schiedam kijken na een melding over mogelijke mishandeling van een herdershond. Tijdens het bezoek ontdekte hij dat er in een bench nog een andere hond, een Powder Puff, zat. Het dier was mager en de vacht zat vol smerige klitten. De eigenaren konden of wilden niet zelf naar de dierenarts gaan. Wilfred heeft daarop contact gezocht met RVO (RVO.nl), die opdracht gaf om direct met de hond naar een dierenarts te gaan voor behandeling.

De dierenarts stelde vast dat het hondje er zo slecht aan toe was, dat euthanasie wellicht de enige optie was.

Helaas bereikte ons op vrijdag 9 december het bericht dat het hondje inderdaad zou worden ingeslapen, omdat er geen enkele hoop meer was op herstel. Voor de herdershond, die wel schraal was, maar niet echt ongezond of mishandeld, is een bestuursrechtelijk traject opgestart om samen met de eigenaren de situatie te verbeteren. Onze inspecteur houdt dit, zeker gezien het lot van het andere hondje, scherp in de gaten.

Onze inspecteurs actief op twitter

6 april 2016

Proces verbaal. Valkparkiet in een dierenwinkel.
Was verzorging nog niet opgevallen.

9 juni 2016

Op 3 plaatsen houders van dieren aangezegd
hoeven te bekappen.

19 juni 2016

Dierenleed vaak met mensenleed. Dagelijks aan
tafel met GGD, bewindvoering, artsen, wijkagent
etc voor totaalzorg. Onbewust onbekwaam!

20 juni 2016

Rapport voor te kleine huisvesting
dwergmangoeste moeten naar kooi van 8m². Ben
benieuwd.

3 november 2016

Vandaag in Tiel als afstandsdier in totaal 4 fretten
5 konijnen 5 ratten 2 hamsters 5 vogels en 6
vissen meegenomen!

21 december 2016

Na goed overleg RVO deze erg magere,
huidproblemen rondom en twee ontstoken oren,
hond bij baas weggehaald.

5. DE ORGANISATIE

De LID blikt terug op een gezond jaar. Door een structurele uitbreiding van haar capaciteit heeft de LID, ondanks personele wisselingen, de balans tussen werkdruk en werklust ook in 2016 beter kunnen verdelen.

5.1 Personeel

In 2016 heeft de LID een andere bestuurder verwelkomd. Per 8 november is Femke-Fleur Lamkamp de nieuwe bestuurder van de LID (eveneens algemeen directeur DB).

De Raad van Toezicht van de LID is dezelfde als de Raad van Toezicht van de DB. De leden van de Raad van Toezicht waren in 2016: Peter Kasteleyn (vz), Dinand Ekkel, Gea Keijsers, Erna Pieters, Taco de Groot en Lex Vriesendorp.

	Formatie LID 2016 (fte)
Directie en staf	
Hoofd	1,00
Beleidsmedewerker	1,00
Jurist	1,00
Secretaresse	1,00
<i>Subtotaal</i>	<i>4,00</i>
Inspectie	
Districtsinspecteurs	16,70
Binneninspecteurs	2,00
Ondersteuning BI	1,50
<i>Subtotaal</i>	<i>20,20</i>
Totaal	24,20

5.1.1 Management en staf

Miranda Maas-Hermans geeft als hoofd dagelijks leiding aan de organisatie en heeft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taken. De publieke kant van de bedrijfsvoering is eveneens gemandateerd aan het hoofd LID. Tezamen met de beleidsmedewerker (1 fte), de jurist (1 fte) en een secretaresse (1 fte) vormden zij in 2016 het onderdeel 'management en staf'.

5.1.2 Binneninspectie

Op de binneninspectie (BI) werkten in 2016 twee binneninspecteurs (2 fte). Deze binneninspecteurs zijn buitengewoon opsporingsambtenaar (hierna: boa) en toezichthouder. Zij hebben de volgende drie hoofdtaken: kwaliteitsbewaking, backoffice en administratie. Naast de binneninspecteurs werkten er in 2016 twee administratieve ondersteuners (1,5 fte) op de binneninspectie. Tezamen vormen zij het onderdeel 'binneninspectie'.

5.1.3 Districtsinspecteurs

De districtsinspecteurs (DI) werken in de buitendienst en zijn allen boa en toezichthouder. Zij verrichten handhavingstaken in het kader van strafrechtelijke en bestuursrechtelijke onderzoeken. De DI's maken waar nodig gebruik van opsporingsbevoegdheden die door het Ministerie van V&J zijn toegekend én van hun toezichthoudende bevoegdheden die zijn toegekend door het Ministerie van EZ. Aan het einde van 2016 werkten er 17 districtsinspecteurs, waarvan één gedetacheerd vanuit de politie (16,7 fte).

De detachering van de politiemensen bij de LID heeft een dusdanige grote toegevoegde waarde laten zien op de gezondheid van de organisatie en de doelmatigheid van de inzet, dat in 2016 de LID haar formatie heeft mogen uitbreiden met 2 fte. Eén van de gedetacheerden is in dienst gekomen van de LID. Er is een inspecteur uitgestroomd in 2016. Eind 2016 is 1fte nog niet ingevuld.

5.2 Overige personeelszaken

5.2.1 Competentieontwikkeling en borging

De LID kent al jaren een redelijk stabiele bezetting van mensen, waardoor kennis en kunde gewaarborgd blijven binnen de dienst. De inspecteurs van de LID beschikken allemaal over vergelijkbare basisvaardigheden, maar met verschillende disciplines, specialisaties en vooropleiding.

In 2016 heeft de LID geïnvesteerd in het onderhouden en verder ontwikkelen van deze kennis en kunde door onder andere deelname aan kennis specifieke cursussen, intern verzorgde kennisdagen, specifieke opleidingsdagen georganiseerd in samenwerking met de NVWA. Daarnaast hebben de inspecteurs een permante herscholing boa cursus gevolgd.

5.2.2 Verzuim

De LID kende in 2016 een zeer laag ziekteverzuim van 4%. Dit betreft een daling van 47% ten opzichte van 2015, toen het ziekteverzuim op 7% lag. De LID heeft in 2016 de balans tussen werkdruk en werklust kunnen borgen door het efficiënt inzetten van haar medewerkers .

In 2016 heeft de LID extra aandacht geschonken aan de mentale gezondheid van haar medewerkers. Elke medewerker heeft deelgenomen aan het Mental Check-up preventieprogramma (MCU). Een individueel gesprek heeft plaatsgevonden met een externe psycholoog om zo psychische klachten vroegtijdig te signaleren, en zo overbelasting en burn-out te voorkomen.

5.2.3 Intimidatie en agressie

Bij de uitvoering van hun werk kunnen de inspecteurs geconfronteerd worden met

intimidatie en agressie. De LID registreert zowel fysieke als verbale agressie tegen medewerkers. De LID heeft dan ook extra aandacht voor veilig werken. Als werkgever is zij faciliterend en stelt binnen het redelijke beschermende kleding en veiligheidsmiddelen ter beschikking en informeert het personeel over wijzigingen op het gebied van veiligheid en veilig werken in het veld. Wet- en regelgeving wordt bij herhaling onder de aandacht van het personeel gebracht.

In 2016 zijn er 10 formulieren agressie en/of bedreigingen geregistreerd tegen DI's. Dit is een afname van 47% ten opzicht van 2015 (19 formulieren). Het betrof hier ernstige bedreigingen zoals met een stoeptegel en een mes. De LID stimuleert dat de agressie-formulieren worden ingevuld. Bij iedere bedreiging of vorm van agressie is verder het beleid dat aangifte wordt gedaan. Daarnaast monitort de LID of het OM de vervolging oppakt. Bij het (vermoeden van) niet oppakken van de vervolging, spant de LID zich in om alsnog op vervolging aan te sturen.

5.2.4 Klachten

De klachtenafhandeling over LID-zaken is in 2016 ter hand genomen door de klachtencoördinator van de DB. Via een formulier op de website van de DB kunnen betrokkenen bij LID-zaken hun klacht kenbaar maken. De klachtencoördinator stemt de klacht en de inhoudelijke reactie af met de LID.

De LID heeft in 2016 9 klachten gekregen. 6 van deze klachten waren gericht op het handelen van de inspecteur. De andere 3 klachten hadden betrekking op de LID in zijn algemeen. Het aantal klachten is hiermee minimaal toegenomen ten opzichte van 2015 (8 klachten).

6. FINANCIËN

Het bestuur van de LID heeft samen met de Raad van Toezicht op 11 november 2015 de begroting van 2016 vastgesteld. Per 31 december 2016 is de balans opgemaakt over het boekjaar 2016.

6.1 Financiering

Met het Ministerie van EZ zijn afspraken gemaakt over de toekenning van subsidies voor een totaalbedrag van € 1.600.000. De LID heeft ook in 2016 deze bijdrage van het Ministerie van EZ ontvangen. In de begroting van 2016 zijn de giften en nalatenschappen die voor de LID

bestemd zijn, afzonderlijk weergegeven. De LID bouwt geen eigen vermogen op, de activiteiten zijn structureel verliesgevend. In het geval dat de lasten hoger zijn dan de baten, dan zal de DB het verlies compenseren middels een gift. Het jaarlijkse exploitatie resultaat is hierdoor nihil.

6.2 Begroting

	Realisatie 2016 EUR	Begroting 2016* EUR	Realisatie 2015 EUR
Baten			
Subsidie Ministerie van EZ	1.600.000	1.600.000	1.600.000
Bijdrage Dierenbescherming	435.238	359.612	534.783
Baten uit eigen fondsenwerving	77.483	35.000	56.639
Diverse	93.923	211.000	2.300
Totaal baten	2.206.644	2.205.612	2.193.722
Lasten			
Personeelskosten	1.661.082	1.820.312	1.786.049
Algemene kosten	545.562	385.300	407.673
Totaal lasten	2.206.644	2.205.612	2.193.722
Exploitatie resultaat	nihil	nihil	nihil

* Dit is de aangepaste geaccordeerde begroting.

6.3 Verschillen begroting versus realisatie

De verschillen tussen de begroting en de realisatie kunnen als volgt worden verklaard. De baten uit eigen fondsenwerving zijn hoger dan begroot door twee nieuwe nalatenschappen en een hoger uitgevallen nalatenschap uit 2015. De diverse baten zijn fors lager vanwege het verschil in detachering van de dierenpolitie. De afspraken over deze detachering zijn aangepast in het

lopende jaar 2016. Begroot op 3 FTE, per 1 januari 2016 terug naar 2 gedetacheerden en per 1 juli 2016 terug naar 1 gedetacheerde (gewaardeerd op circa €70.000 per FTE). Dat heeft ook tot gevolg gehad dat de personeelskosten lager zijn uitgevallen omdat er 1.5 FTE minder werd gedetacheerd. Daarnaast zijn de sociale lasten te ruim begroot en deze zijn

uiteindelijk uitgekomen op het niveau van 2015. De algemene kosten zijn circa €160.000 hoger uitgevallen daar de LID voor 50% (€190.000) heeft bijgedragen aan de landelijke campagne, omdat deze in het teken stond van de LID. De autokosten zijn lager uitgevallen dan begroot en dat heeft te maken met het lager uitvallen van de

brandstofkosten dan begroot. De verklaarde verschillen van bovengenoemde posten zijn de directe aanleiding voor het verschil in de bijdrage van de Dierenbescherming. Dat komt omdat de Dierenbescherming en de LID de afspraak hebben dat de Dierenbescherming het exploitatietekort aanvult tot het resultaat nihil is.

6.4 Balans

	31 december 2016	31 december 2015
	EUR	EUR
Activa		
Materiële vaste activa	7.363	11.045
Vorderingen	369.342	400.447
Liquide middelen	168.802	235.954
Totaal activa	545.507	647.446
Passiva		
Voorzieningen	19.295	14.360
Kortlopende schulden	526.212	633.086
Totaal passiva	545.507	647.446

7. VOORUITBLIK OP 2017

In 2017 staat de LID aan de vooravond van een mogelijke (structuur)wijziging in het handhavingsveld op dierenwelzijn. In 2016 is de stand van zaken in de aanpak van dierenmishandeling en -verwaarlozing na vijf jaar opnieuw doorgemeten en in september gepubliceerd. In het rapport worden handvatten geboden voor herijking van deze aanpak, die in opdracht van de Ministeries van V&J en EZ uitdrukkelijk zijn betrokken bij het in 2016 ingezette traject om toekomstscenario's te ontwikkelen. Het is aan de stuurgroep om in 2017 hier strategische keuzes in te maken.

Deze nog onbekende mogelijke koerswijziging zal van de LID de nodige strategische

wendbaarheid en inzetbaarheid vragen en eventueel veranderingen geven in de taken van de LID. De LID staat in 2017 voor de uitdagende opgave om, binnen de hoge mate van dynamiek in het handhavingsveld, te waarborgen dat het welzijn van het individuele dier wordt beschermd en verbeterd.

Dit doel wordt bereikt door onder andere het verbeteren van de handhavingsketen, het opsporen en uitoefenen van controle en het houden van toezicht op de juiste naleving van de wet- en regelgeving op het gebied van dierenwelzijn; en het ontlocken van jurisprudentie ter zake van de wet- en regelgeving op het gebied van dierenwelzijn.

BIJLAGE I – WERKZAAMHEDEN

1. Tweedelijns handhavingsfunctie

Conform het Convenant Samenwerking Dierenhandhaving (2011) vervult de LID een tweedelijns handhavingsfunctie. De politie vervult de eerstelijns handhavingsfunctie. Dit betekent dat de politie binnengekomen meldingen aangaande gezelschapsdieren en hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren, welke een indicatie bevatten van een overtredingssituatie, zelf in behandeling neemt. Indien uit het onderzoek blijkt dat de expertise van de LID gewenst is en/of de zaak in aanmerking komt voor bestuursrecht, wordt deze bij de LID uitgezet ter verdere behandeling (tweedelijns).

De LID zal ter plaatse het onderzoek overnemen en/of voortzetten en, indien nodig, in opdracht van RVO een bestuursrechtelijk traject starten. In beperkte mate en binnen de met RVO afgestemde kaders, zal de LID zonder ter plaatse te komen contact opnemen met RVO met het verzoek een bestuursrechtelijk traject in te zetten.

2. Toezicht d.m.v. routinecontroles

Routinecontroles zijn bedoeld om de juiste naleving van wet- en regelgeving te controleren. Hierbij maken de districtsinspecteurs gebruik van hun toezichthoudende bevoegdheden, die door het Ministerie van EZ zijn toegekend. Voor het uitvoeren van de routinecontroles wordt zoveel mogelijk een programmatische aanpak gekozen waarbij er gericht toezicht wordt uitgevoerd door een doelgerichte aanpak. In overleg met het Ministerie van EZ controleert de LID bijvoorbeeld gericht bij specifieke houders, zoals dierenspecialzaken en tuincentra.

Daarnaast houdt de LID, in samenwerking met de handhavingspartner NVWA, toezicht op de artikelen in het Besluit houders van dieren die betrekking hebben op het bedrijfsmatig fokken en verhandelen van katten en honden.

3. Ondersteuning en samenwerking

De LID besteedt tijd aan de ondersteuning en samenwerking met de politie. Hierbij moet gedacht worden aan primaire ondersteuning zoals fysieke en telefonische ondersteuning en samenwerking met de politie op het gebied van juridische en diergerichte kennis en kunde. Daarnaast vindt er ook secundaire ondersteuning plaats aan de politie door ze bijvoorbeeld te voorzien van gegevens (bijvoorbeeld historie van bekende adressen) en het leveren van bijdragen aan opleidingen, het ontwikkelen van lesmateriaal en het bijwonen van operationele, tactische en strategische overleggen.

Verder vervult de LID, conform het convenant, een achtervangfunctie voor de NVWA.

4. Eigen initiatief en overige inspecties

De inspecteurs van de LID kunnen ook op eigen initiatief een inspectie inzetten. Dit kan naar aanleiding van een eigen waarneming dat een dier vermoedelijk wordt verwaarloosd of mishandeld of naar aanleiding van een signaal uit het eigen netwerk.

Daarnaast kan RVO.nl de LID wijzen op situaties die mogelijk in strijd zijn met wet- en regelgeving op het gebied van dierenwelzijn, de zogenaamde handhavingsverzoeken. De LID doet vervolgens nader onderzoek